

Vabariigi Valitsuse määruse
“Lindmetsa maastikukaitseala kaitse alla võtmine ja kaitse-eeskiri” eelnõu
SELETUSKIRI

1. Sissejuhatus

„Looduskaitseaduse“ § 10 lõike 1 kohaselt on Vabariigi Valitsusel õigus võtta ala kaitse alla ning kehtestada ala kaitsekord.

Lindmetsa maastikukaitseala kaitse alla võtmise ettepaneku tegi Natura 2000 alade valiku käigus Pärandkoosluste Ühingu ja Tartu Ülikooli Botaanika ja Ökoloogia Instituudi taimeökoloog teadusdoktor Elle Roosaluste. Kaitseala moodustatakse Lindmetsa ranniku- ja luiteala ning väärtuslike metsakoosluste ja kaitste alla kuuluvate taimeliikide kaitseks. Ala ei ole varem kaitse all olnud, seega võetakse kaitse alla uus ala.

Vabariigi Valitsuse määruse eelnõu on koostanud Keskkonnaministeeriumi Saaremaa keskkonnateenistuse looduskaitse peaspetsialist Mari Koppel-Lepik (tel 452 7 757), eelnõuga kavandatud kitsenduste vajalikkust, “Looduskaitseadusele” vastavust ja seletuskirja nõuetekohast vormistust kontrollis Riikliku Looduskaitsekeskuse kaitse planeerimise peaspetsialist Roland Müür (tel 627 2184). Eelnõu keeleteoimetaja oli Keskkonnaministeeriumi haldusosakonna spetsialist Enel Ormus (tel 626 2906) ja eelnõu õigusekspertiisi on teinud õigusosakonna jurist Hannes Mädo (tel 626 0725).

2. Eelnõu sisu

Kaitseala eesmärk on kaitsta Saaremaa ühte vähestest metsastunud luitealadest; kaitsta elupaigatüüpe, mida nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta nimetab I lisas: rannaniite (1630* – sulgudes on siin ja edaspidi kaitstava elupaigatüübi koodinumber vastavalt nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ lisale I, kusjuures tärniga on tähistatud esmatähtsad elupaigatüübid), metsastunud luiteid (2180), liigirikkaid madalsoid (7230), kadastikke (5130), vanau loodusmetsi (9010*) ja puiskarjamaid (9070).

Lisaks on kaitseala eesmärk III kategooria kaitsealuste taimeliikide laialehise neiuvaiba (*Epipactis helleborine*), soo-neiuvaiba (*Epipactis palustris*) ja hariliku käoraamatu (*Gymnadenia conopsea*), ning III kategooria lehtsamblaliigi hariliku valviku (*Leucobryum glaucum*) elupaikade kaitse.

Kaitse-eeskirjaga on inimestel lubatud viibida, korjata marju, seeni ja muid metsa kõrvalsaadusi ning pidada jahti kogu kaitsealal. Telkida ja lõket teha võib paikades, mis on kaitseala valitseja nõusolekul selleks ette valmistatud ja tähistatud. Kaitsealal on lubatud rahvaürituse korraldamine, sealjuures on rohkem kui 50 osalejaga rahvaürituse korraldamine selleks ettevalmistamata kohas lubatud üksnes kaitseala valitseja nõusolekul. Kaitseala teedel on lubatud sõidukiga sõitmine, maastikusõidukiga sõitmine on lubatud kaitseala valitseja nõusolekul. Sõidukiga sõitmine väljaspool teid ja maastikusõidukiga sõitmine kaitseala valitseja nõusolekuta on lubatud järelevalve- ja päästetöödel, valitsemisega seotud töödel, kaitseala valitseja nõusolekul teostataval teadustegevusel ning kaitse-eeskirjaga lubatud töödel. Kaitseala valitseja nõusolekul on kaitsealal lubatud hooldustööd kaitsealuste liikide elutingimuste säilitamiseks ning metsakoosluste kujundamine vastavalt kaitse-eesmärgile, kusjuures kaitseala valitsejal on

õigus esitada nõudeid raieaja ja -tehnoloogia, metsamaterjali kokku- ja väljaveo ning puistu koosseisu ja täiuse osas. Kaitsealal on keelatud majandustegevus ja loodusvarade kasutamine. Keelatud on uute ehitiste püstitamine, erandina on kaitseala valitseja nõusolekul lubatud tee, tehnovõrgu rajatiste, õpperadade ja tootmisotstarbeta ehitiste püstitamine kaitseala tarbeks ning nende ehitiste hooldustööd.

Kaitseala valitseja nõusolekuta on kaitsealal keelatud muuta katastriüksuse kõlvikute piire ja sihtotstarvet, koostada maakorralduskava ja teostada maakorraldustoiminguid, väljastada metsamajandamiskava, kehtestada detailplaneeringut ja üldplaneeringut, anda projekteerimistingimusi, ehitusluba ning nõusolekut väikeehitise, sealhulgas lautri või paadisilla ehitamiseks.

Kaitse-eeskirjaga ei ole reguleeritud kalapüüki kuna kaitsealal ei ole veekogusid. Eraldi ei ole reguleeritud tegevust õuemaal, kuna kaitsealal ei ole õuemaad. Samuti ei ole reguleeritud pilliroo ja adru varumist, kuna neid loodusvarasid kaitsealal ei esine.

Kaitseala kaitsekorra väljatöötamisel on arvestatud kaitsealal esinevaid loodusväärtusi ja kaitse-eeskirja, kaitseala tzoneeringu ning kaitsekorra kohta koostatud eksperdiarvamust. Kaitse-eeskirjaga kehtestatavad piirangud on sätestatud ulatuses, mis tagavad kaitsealal esinevate liikide ja looduslike elupaikade soodsa seisundi. Leebem kaitseriim seaks ohtu kaitseala kaitse-eesmärkide saavutamise ja loodusväärtuste säilimise.

Lindmetsa maastikukaitseala pindala on ligikaudu 50,85 hektarit, millest 35,85 ha on riigimaa, kaitsealale jäävate eramaade pindala on 15 ha. Kaitseala riigimaad haldab osaliselt RMK Kihelkonna metuskond.

3. Maaomanike seisukohad

Ala kaitse alla võtmise menetluse algatamise ning avaliku väljapaneku toimumise aja ja koha asjus avaldati teade Ametlikes Teadaannetes (01.08.2006), kohalikus lehes Meie Maa (03.08.2006) ning üleriigilise levikuga ajalehes Postimees (05.08.2006). Avalik väljapanek toimus Saaremaa keskkonnateenistuses ja Torgu vallavalitsuses 14. augustist 27. augustini 2006.

„Looduskaitseeaduse“ § 9 kohase kaitse alla võtmise menetluse käigus saadeti kümnele kaitsealal paikneva kinnisasja omanikule kaitse-eeskirja teated tähtkirjaga. Kirjad sisaldasid märget, et kui pretensioone ning ettepanekuid ei esitata, loetakse, et kinnisasja omanik on kaitse-eeskirja kooskõlastanud.

Avalikku arutelu ei korraldatud, kuna avaliku väljapaneku kestel selleks soovi ei avaldatud. Samuti ei esitatud avaliku väljapaneku ajal ettepanekuid ega vastuväiteid. Kahe maaomaniku kirjad tagastas Eesti Post keskkonnateenistusele hoiutähtaja möödumise tõttu ja nende maaomanike jaoks avaldati teade üleriigilise levikuga ajalehes Postimees (20.09.2006).

4. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Lindmetsa maastikukaitseala kaitsekorra kavandamisel on lähtutud „Looduskaitseeaduses“ esitatud nõuetest ning arvestatud vastavust Euroopa Liidu õigusele, eelkõige nõukogu direktiivile 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta. Lindmetsa maastikukaitseala on Vabariigi Valitsuse 05. augusti 2004. a korralduse nr 615-k "Euroopa Komisjonile

esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri" lisa 1 punkti 1 alapunkti 16 ja lisa 1 punkti 2 alapunkti 179 kohaselt määratud Natura 2000 võrgustiku alaks.

5. Määruse mõju ja rakendamiseks vajalikud kulutused

Määruse jõustumisele peab järgnema erinevate maamaksumäärade kinnitamine, mis tuleneb määrusega kehtestatavatest majanduspiirangutest. Sellega korrigeeritakse ühtlasi valdade eelarvesse laekuva ja riigi eelarvest kompenseerimist vajava maamaksu suurust. Määruse jõustumine ei too kaasa uute organisatsioonide moodustamist.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub "Riigi Teataja seaduse" § 5 lõikes 5 sätestatud ajal.

7. Eelnõu kooskõlastamine

Lindmetsa maastikukaitseala kaitse-eeskirja eelnõu on vaikimisi kooskõlastanud Saare Maavalitsus ja Torgu vallavalitsus.

Rein Randver
Minister